

Bruxelles, 13.9.2017
SWD(2017) 299 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

REZUMATUL EVALUĂRII IMPACTULUI

care însoțește documentul

Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea fraudelor și a falsificării mijloacelor de plată, altele decât numerarul, și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/413/JAI a Consiliului

{COM(2017) 489 final}

{SWD(2017) 298 final}

Fișă rezumat
Evaluarea impactului Propunerii de directivă privind combaterea fraudelor și a falsificării mijloacelor de plată, altele decât numerarul
A. Necesitatea de a acționa
Care este problema și de ce este o problemă la nivelul UE?
Trei probleme au fost identificate ca fiind factorii determinanți ai fraudelor cu alte mijloace de plată decât numerarul:
1. Unele infracțiuni nu pot fi cercetate și urmărite penal în mod eficace în contextul actualului cadru juridic. 2. Unele infracțiuni nu pot fi cercetate și urmărite penal în mod eficace din cauza obstacolelor operaționale. 3. Infractorii profită de lacunele în materie de prevenție pentru a comite fraude.
Fraudele cu alte mijloace de plată decât numerarul sunt o amenințare la adresa securității (reprezintă o sursă de venit pentru criminalitatea organizată și deci un factor favorizant pentru alte activități infracționale, precum terorismul, traficul de droguri și traficul de persoane). În plus, acestea sunt un obstacol pentru piața unică digitală (reduc încrederea consumatorilor și provoacă pierderi economice directe).
Care sunt obiectivele urmărite?
Două obiective generale: • Întărirea securității prin reducerea atractivității (și anume, reducerea câștigurilor, majorarea riscului) fraudelor cu alte mijloace de plată decât numerarul ca sursă de venit pentru grupurile de criminalitate organizată. • Susținerea pieței unice digitale prin îmbunătățirea încrederii consumatorilor și a societăților în procedurile de plată și prin reducerea pierderilor directe cauzate de fraudele cu alte mijloace de plată decât numerarul. Trei obiective specifice: • Asigurarea instituirii unui cadru de politică/juridic clar, solid și neutru din punct de vedere tehnologic. • Eliminarea obstacolelor operaționale care creează dificultăți în cercetarea și urmărirea penală. • Îmbunătățirea prevenției
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE (subsidiaritate)?
Fraudele cu alte mijloace de plată decât numerarul au o foarte importantă dimensiune transfrontalieră . Prin urmare, statele membre nu le pot combate în mod eficace acționând singure sau fără a se coordona cu alte țări. Acțiunea UE facilitează, de asemenea, cooperarea cu țările din afara UE, având în vedere că fraudele cu alte mijloace de plată decât numerarul au o dimensiune internațională care depășește frecvent granițele UE.
B. Soluții
Care sunt opțiunile disponibile pentru atingerea acestor obiective? Există o opțiune preferată? Dacă nu, de ce?
Opțiunea A: îmbunătățirea punerii în aplicare a legislației UE și facilitarea autoreglementării în cazul cooperării dintre sectorul public și cel privat. Opțiunea B: introducerea unui nou cadru legislativ și facilitarea autoreglementării în cazul cooperării dintre sectorul public și cel privat. Opțiunea C: la fel ca opțiunea B, dar conținând dispoziții care încurajează semnalarea în locul autoreglementării pentru cooperarea dintre sectorul public și cel privat, precum și noi dispoziții privind sensibilizarea. Opțiunea D: la fel ca opțiunea C, dar conținând dispoziții suplimentare privind competența, care completează Ordinul european de anchetă și normele privind ordonanțele. A fost preferată opțiunea C, atât din punct de vedere calitativ, cât și din punctul de vedere al costurilor și beneficiilor.

Care sunt opiniile diferitelor părți interesate? Care sunt susținătorii fiecărei opțiuni? În general, părțile interesate au exprimat îndoieli cu privire la relevanța, eficacitatea și valoarea adăugată a cadrului juridic actual (Decizia-cadru 2001/413/JAI a Consiliului privind combaterea fraudei și a falsificării mijloacelor de plată, altele decât numerarul). În special, părțile interesate au semnalat faptul că definițiile incluse în decizia-cadru nu mai sunt de actualitate (experții din partea autorităților judiciare au subliniat mai ales cazul monedelor virtuale; acest punct de vedere a fost susținut și de majoritatea cetățenilor și a părților interesate care au răspuns la consultarea publică deschisă) și că ar trebui luate în considerare noi infracțiuni, care nu sunt incluse în legislație (experții din partea autorităților de aplicare a legii și a celor judiciare au indicat, în special, vânzarea, achiziționarea și punerea la dispoziție de date de autentificare furate; acest punct de vedere a fost susținut și în majoritatea contribuțiilor primite în cursul consultării publice deschise). Părțile interesate au semnalat necesitatea de a îmbunătăți cooperarea dintre autoritățile naționale și dintre autoritățile publice și sectorul privat. Părțile interesate din sectorul instituțiilor financiare și alte părți private (de exemplu, comercianți) și-au exprimat nemulțumirea cu privire la lipsa securității juridice, care le afectează capacitatea de a comunica informații, în timp ce experții din partea autorităților de aplicare a legii au remarcat că timpul necesar pentru a obține informații nu permite investigarea eficace a infracțiunilor.
C. Efectele opțiunii preferate
Care sunt avantajele opțiunii preferate (dacă aceasta nu există, care sunt avantajele opțiunilor principale)? Se preconizează că inițiativa va favoriza sporirea eficacității și a eficienței acțiunilor autorităților de aplicare a legii împotriva fraudelor cu alte mijloace de plată decât numerarul, printr-o aplicare mai coerentă a normelor în UE și o mai bună cooperare transfrontalieră și prin intensificarea cooperării și a schimbului de informații dintre sectorul public și cel privat. Această inițiativă va încuraja, de asemenea, încrederea în piața unică digitală, prin întărirea securității.
Care sunt costurile opțiunii preferate (dacă aceasta nu există, care sunt costurile opțiunilor principale)? - elaborarea unei noi inițiative și costurile de punere în aplicare pentru statele membre sunt estimate la 561 000 EUR (costuri unice). - costurile recurente pentru punerea în aplicare și asigurarea aplicării de către statele membre sunt estimate la 2 285 140 EUR pe an (total pentru toate statele membre).
Care sunt efectele asupra IMM-urilor și a competitivității? Deoarece nu are în vedere norme obligatorii privind semnalarea, propunerea nu ar trebui să conducă la costuri suplimentare pentru întreprinderi, inclusiv pentru IMM-uri. Nici celelalte dispoziții incluse în propunere nu afectează IMM-urile.
Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale? În ansamblu, este de așteptat ca impactul cumulat al măsurilor propuse asupra costurilor administrative și financiare să depășească nivelul actual, deoarece numărul de cazuri care trebuie investigate ar pune presiune pe resursele autorităților de aplicare a legii din acest domeniu, care ar trebui deci să fie majorate. Principalele motive în acest sens sunt: • este probabil ca definiția mai largă a mijloacelor de plată și infracțiunile suplimentare care trebuie investigate (actele pregătitoare) să mărească numărul de cazuri care intră în responsabilitatea poliției și a autorităților judiciare; • ar fi necesare resurse suplimentare pentru intensificarea cooperării transfrontaliere; • obligația statelor membre de a culege date statistice ar crea o sarcină administrativă suplimentară. Pe de altă parte, instituirea unui cadru juridic clar pentru a trata factorii favorizanți ai fraudei cu alte mijloace de plată decât numerarul ar oferi o șansă pentru detectarea, urmărirea penală și sancționarea într-un stadiu precoce a activităților asociate fraudei. În plus, deși pentru intensificarea cooperării dintre sectorul public și cel privat trebuie cheltuite resurse, aceasta produce un efect imediat asupra eficacității și a eficienței acțiunilor autorităților de aplicare a legii.

Vor exista și alte efecte semnificative?
Nu există efecte semnificative asupra mediului sau asupra nivelului general de ocupare a locurilor de muncă în UE. Prin îmbunătățirea coerenței cu normele existente (de exemplu, cu Directiva privind serviciile de plată¹), inițiativa va crea sinergii în ceea ce privește protecția instrumentelor de plată, altele decât numerarul.
Proportionalitate
Opțiunea preferată introduce un set minim de definiții comune mai largi, un nivel minim al pedepselor maxime și drepturi pentru victime. Prin urmare, statele membre ar urma să își păstreze un anumit grad de libertate în ceea ce privește stabilirea nivelului pedepselor. De asemenea, statele membre ar fi autorizate să acorde drepturi mai favorabile victimelor fraudelor cu alte mijloace de plată decât numerarul. Opțiunea preferată nu impune obligații disproporționate pentru sectorul privat (inclusiv IMM-uri) și cetățeni, întrucât nu prevede obligații de semnalare. În sfârșit, instrumentul ales este o directivă, care oferă statelor membre flexibilitate în punerea în aplicare. Opțiunea preferată nu depășește ceea ce este necesar pentru a rezolva problema inițială și a îndeplini obiectivele identificate pentru intervenția UE.
D. Acțiuni ulterioare
Când va fi revizuită politica?
Comisia ar trebui să evalueze punerea în aplicare a propunerii privind combaterea fraudelor cu alte mijloace de plată decât numerarul din perspectiva realizării obiectivelor de politică identificate în prezenta evaluare a impactului. Această evaluare ar trebui să aibă loc după 6 ani de la termenul-limită de punere în aplicare a actului legislativ, respectiv după trecerea unei perioade suficient de lungi pentru a permite evaluarea efectelor inițiativei după punerea sa integrală în aplicare în toate statele membre.

¹ [Directiva 2015/2366/UE](#) din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE.